

VEŽBA 4

TOOLS - RAD SA ALATIMA

Tools (opis i rad sa alatima)

Alati (Tools)

Ovde ćemo objasniti alate koji se upotrebljavaju u Premiere Pro programu:

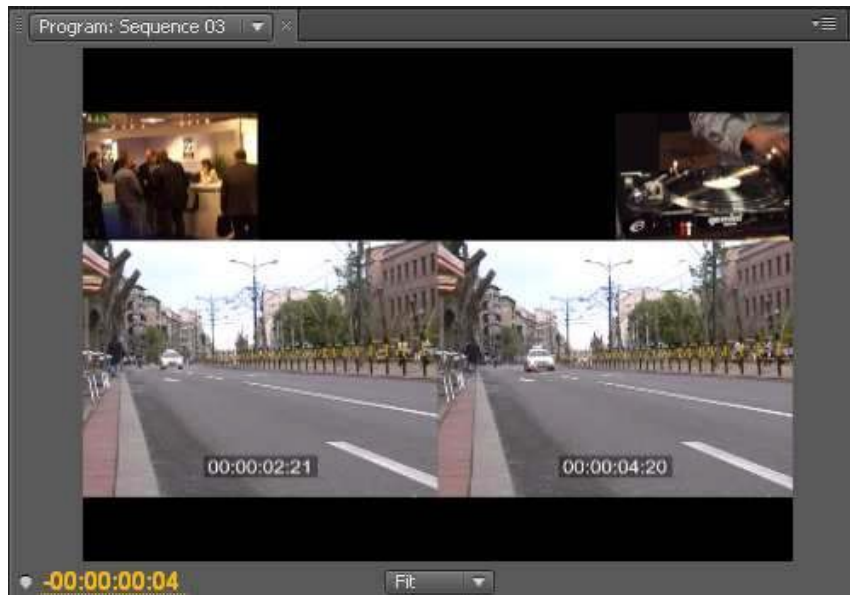

Tool Bar -
Alati

1: (V na tastaturi) Selection (strelica) je glavni alat za pomeranje (sa Drag & Drop) klipova po Timeline-u. Za menjanje dužine klipa na Timeline-u postavimo strelicu na kraj klipa i kad se pojavi levo-desno strelica, kliknemo i promenimo dužinu (pomerajući levo-desno). Za brisanje klipa potrebno je da selektujemo klip i pritisnemo Delete sa tastature.

2: (A na tastaturi) Track Select koristimo za pomeranje sadržaja na samo jednoj video traci (cela traka iza strelice se pomera).

3: (B na tastaturi) Ripple Edit koristimo u slučaju da su na Timeline-u dva klipa koja nisu prikazana u punoj dužini (skraćeni su) i tada ovim alatom možemo na mestu spajanja ta dva klipa menjati dužinu jednog klipa, dok drugi ne menja svoju dužinu (zavisi na koji klip postavimo alat). Na desnom monitoru će se pojaviti prikaz iz dva dela: levo će biti poslednji frejm prethodnog klipa, a desno će se pojaviti prvi frejm sledećeg klipa tako da možemo da uklapamo prelaz između ta dva klipa.

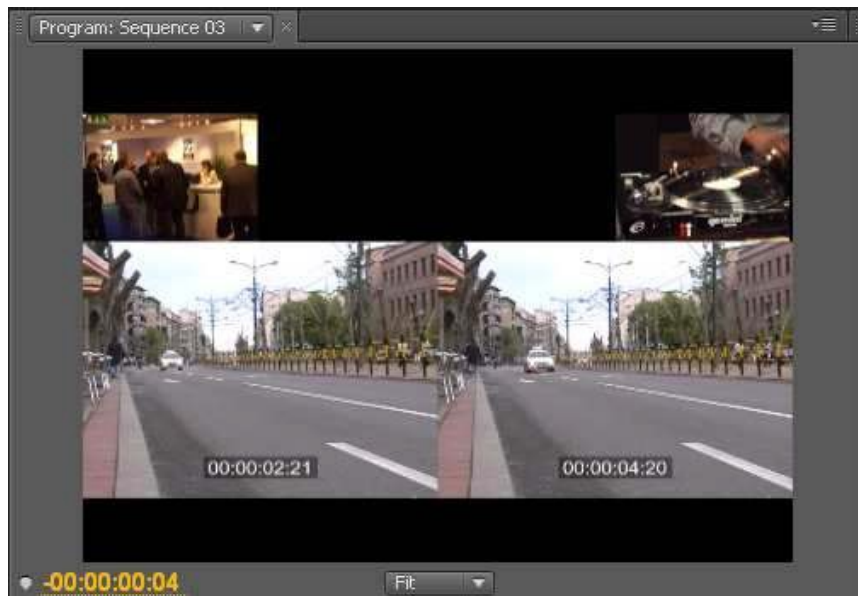
Prikaz u monitoru koristeći Ripple Edit alat

4: (N na tastaturi) Rolling Edit koristimo u slučaju da su na Timeline-u dva klipa koja nisu prikazana u punoj dužini (skraćeni su) i tada ovim alatom možemo na mestu spajanja ta dva klipa menjati dužinu jednog klipa na štetu drugog (jedan se produži, drugi se skraćuje). Na desnom monitoru će se isto kao i kod Ripple alata pojaviti prikaz iz dva dela: levo će biti poslednji frejm prethodnog klipa, a desno će se pojaviti prvi frejm sledećeg klipa tako da možemo da uklapamo prelaz između njih.

5: (X na tastaturi) Rate Stretch je alat koji usporava/ubrzava klip u odnosu na to koliko ga produžimo/skratimo.

6: (C na tastaturi) Razor je alat za deljenje klipa na dva dela (tamo gde kliknemo).

7: (Y na tastaturi) Slip koristimo u slučaju da su na Timeline-u postavljena i spojena tri klipa koja nisu prikazana u punoj dužini (skraćeni su) i tada ovim alatom možemo pregledati ostatak (neprikazanog) sadržaja klipa koji je u sredini (između prvog i trećeg), pritom ne menjajući dužinu istog klipa na Timeline-u. Na desnom monitoru kao male gornje sličice prikazuju se poslednji i prvi frejm sa prethodnog i sledećeg klipa, a u sredini, kao velike sličice prikazuje se prvi i poslednji frejm našeg klipa kojem menjamo sadržaj tako da imamo pregled reza.

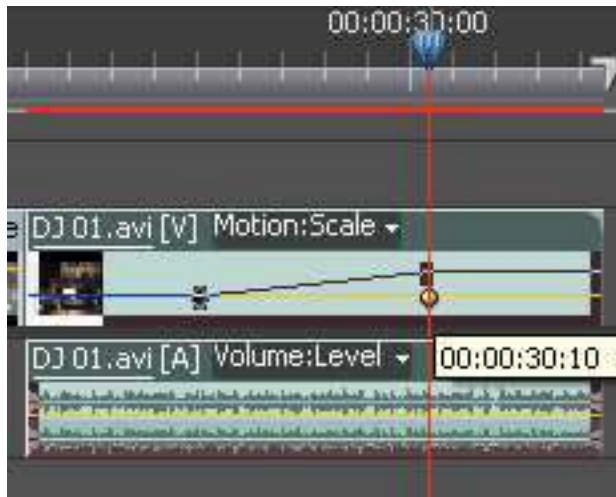
Prikaz u monitoru koristeći Slip alat

8: (U na tastaturi) Slide je sličan alat kao Slip samo što je sad naš klip fiksiran, a menjaju se dužine prethodnog i sledećeg klipa. Na monitoru se kao male gornje sličice prikazuju poslednji i prvi frejm sa klipa u sredini (na koji smo kliknuli), a kao velike sličice se prikazuje prvi i poslednji frejm prethodnog i sledećeg klipa kojima menjamo početak/kraj tako da imamo pregled reza.

Prikaz u monitoru koristeći Slide alat

9: (P na tastaturi) Pen Tool je alat za pomeranje dela Envelope između dve tačke (između dva KF).

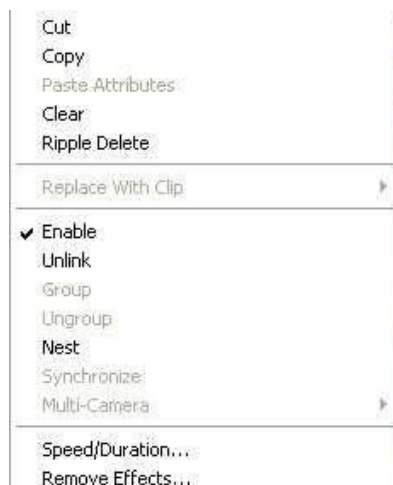

Pomeranje ključnih frejmova Pen alatom

10: (H na tastaturi) Hand je alat za pomeranje celog Timeline-a napred nazad.

11: (Z na tastaturi) Zoom je za uvećanje obeleženog dela Timeline-a. Obeležimo ga tako što ovim alatom selektujemo deo Timeline-a koji želimo da se vidi.

Desni klik na klip

Klip meni (prvi deo)

Kopiranje klipa

Na Timeline-u možemo kopirati klipove koje smo postavili ili postobrādili. To se radi standardnom opcijom Copy/Paste. Selektujemo klip za kopiranje i na meniju Edit kliknemo Copy, zatim selektujemo kanal, postavimo pozicioner na mesto za kopiranje i pritisnemo Edit/Paste.

Ako želimo da prekopiramo samo efekte sa jednog klipa na drugi, to radimo ovako: selektujemo klip sa kog želimo efekte i kliknemo Edit/Copy, zatim selektujemo klip na koji želimo da kopiramo efekte i Edit/Paste Attributes.

Klip meni - desni klik na klip

Ukoliko želimo da upotrebimo dodatne opcije na klipu, kliknemo desnim tasterom miša na klip i dobićemo meni u kojem pored standardnih opcija Cut, Copy i Paste imamo i druge kao:

Ripple Delete briše klip i pomera na njegovu mesto sve klipove koji se nalaze desno od njega. Može se primeniti i na prazan deo Timeline-a između dva klipa.

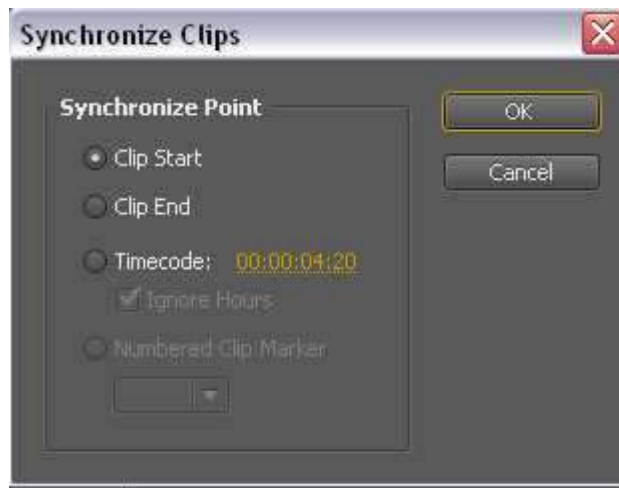
Kada je obeležena opcija Enable, tada je klip vidljiv, a kada nije, onda se ne vidi na monitoru iako i dalje klip postoji na Timeline-u.

UnLink Audio & Video razdvaja video klip od njegovog audio dela. Možemo kasnije i da ih ponovo spojimo tako što ih prvo selektujemo pa izaberemo opciju Link.

Group/Ungroup je opcija kojim grupišemo (vezujemo) više klipova tako da ih kasnije istovremeno (zajedno) pomeramo. Ako želimo da ih grupišemo prvo selektujemo sve klipove koje grupišemo i na jednom od njih izaberemo opciju Group.

Nest je nova opcija u Premiere Pro (od CS4 verzije). Koristi se za prebacivanje selektovanog klipa u novu sekvencu.

Synchronize služi za postavljanje svih selektovanih klipova iz više traka na istu poziciju. Možemo ih postaviti tako da svi počnu ili da se svi završe na istoj poziciji ili da postavimo Timecode vrednost na koju će se svi postaviti.

Synchronize Clips

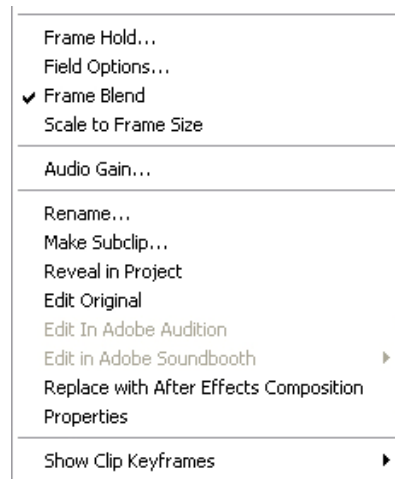
Multi-Camera omogućuje nam da radimo sa materijalom koji je snimljen iz više uglova sa više kamera.

Speed/Duration - svaki klip može imati različitu brzinu. To podešavamo u opciji Speed koju dobijemo kad kliknemo desnim klikom na klip. Brzina od 100% označava originalnu brzinu, a 50% je dva puta sporija pa se samim tim i klip produži. Ako štikliramo Reverse Speed opciju, tada će se klip reprodukovati unazad (suprotnim smerom). Iznad ove opcije imamo opciju Duration kojom možemo da definišemo brzinu klipa, ali u odnosu na trajanje samog klipa.

Clip Speed/Duration
prozor

Remove Effects je komanda kojom se brišu/uklanjaju svi efekti sa selektovanog klipa.

Klip meni (drugi deo)

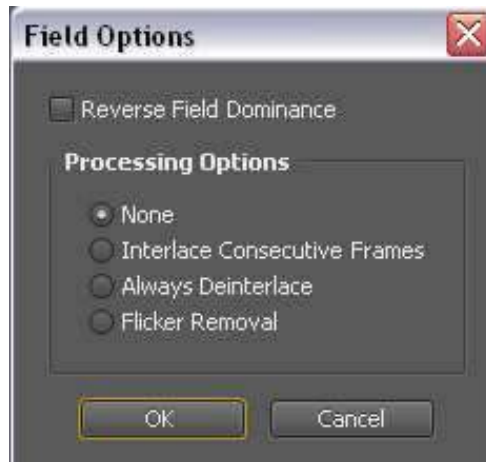
Frame Hold je opcija kojom možemo da zamrznemo frejm-sliku. Napravimo rez na klipu na mestu gde želimo zamrznuti frejm i na ostatku klipa sa desne strane aktiviramo opciju Frame Hold, a u njoj selektujemo Hold On. Ako imamo efekte na tom klipu i želimo i njih da zamrznemo, selektujemo i Hold Filters. Ako se desi da slika podrhtava, uključimo i Deinterlace.

Frame Hold prozor

Field Options nam omogućava da podesimo redosled polja (Fields) u svakom frejmu. Radi se o tome da je svaki video frejm (osim ako nije Progressive Scan materijal) sastavljan iz dva polja: Lower Field i Upper Field. Njihov redosled pojavljivanja je bitan i ukoliko se poremeti, može doći do „titranja” slike. U ovom prozoru možemo da te nedostatke korigujemo.

Field
Options

Reverse Field Dominance preokreće redosled polja. Pod Processing Options treba izabrati jednu od četiri načina korekcije.

Frame Blend je opcija koja je automatski uključena i služi da se koriguje „pulsiranje“ video klipa ukoliko mu se promeni Frame Rate, odnosno ukoliko se ubrza/uspори.

Scale to frame Size se aktivira u slučaju da imate na Timeline-u neki materijal (video klip ili fotografiju/grafiku) koji nije istog formata kao projekat (npr. radidimo u Project-u sa PAL standardom od 720x576 piksela, a importovana fotografija je 1600x1200 piksela). Tada će se selektovani materijal postaviti na format projekta.

Audio Gain je opcija kojom se podešava jačina audio signala na video klipu. Možemo pojačati, odnosno stišati signal. Set Gain To i Adjust Gain By je veoma osetljiva opcija jer možemo grečkom da previše pojačamo tako da će se signal (zvuk) izobličiti. Takođe, možemo i opcijom Normalize (Max Peak/All Peaks) da optimalno pojačamo signal (normalizacija) tako što unesemo maksimalnu vrednost/jačinu audio signala. Tada će ova opcija sama da odredi koliko treba da se poveća/smanji jačina signala. Preporuka je da se koristi ova Normalize opcija.

Audio
Gain

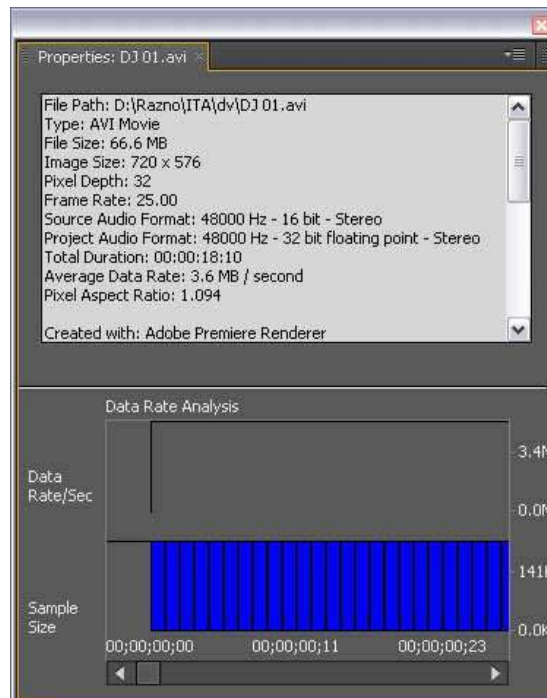
Rename je opcija koja nam dozvoljava da preimenujemo klip tako da na Timeline-u ima neko drugo ime. Naravno, njegov originalni (Source) klip u Project prozoru će imati i dalje originalno ime.

Make Subclip je opcija koja nam omogućuje da od postojećeg video klipa napravimo novi, subklip. To je neka vrsta dupliranog originalnog klipa, ali mora da se razlikuje od originala po imenu i po sadržaju, što znači da mora da se promeni njegov početak i kraj (In i Out Point) u odnosu na original.

Edit Original je opcija kojom se selektovani klip aktivira (otvara) u softveru koji je podešen za reprodukciju/obradu. Ukoliko ovu opciju aktiviramo na fotografiji koja je na Timeline-u, softver (program) koji je podešen u operativnom sistemu (OS) za njegovo prikazivanje uz obradu će se aktivirati (u ovom primeru može da bude npr. Photoshop, XnView ili bilo koji drugi program za prikazivanje i obradu fotografije).

Reveal In Project opcija nam automatski selektuje originalni klip u Project prozoru.

Properties je opcija kojom se aktivira dodatni prozor sa osnovnim podacima o video klipu. Tu možemo vidimo na kojoj lokaciji na hard disku se taj klip nalazi, vrstu klipa (Type), veličinu (File Size), format slike (Image Size) itd.

Clip Properties
prozor

Edit in Adobe Audition/Soundbout automatski importuje selektovani klip u Adobe programe za obradu zvuka.

Replace with After Effects Composition je nova opcija u Premiere-u jer omogućuje da se klip zameni sa After Effects kompozicijom.